מונחין בארון וכן הוא אומר יוישלח אותם

משה אלף למטה לצבא אותם ואת פינחם

אותם אלו סנהדרין פינחם זה משוח מלחמה

וכלי הקודש זה ארון ולוחות שבו וחצוצרות

התרועה אלו השופרות תנא לא לחנם הלך

פינחם למלחמה אלא ליפרע דין אבי אמו

שנאמר יוהמדנים מכרו אותו אל מצרים וגו'

למימרא דפינחם מיוסף אתי והא כתיב

ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו

לאשה שמאי לאו דאתי מיתרו שפימם עגלים

לעבודת כוכבים לא מיוסף שפימפט ביצרו

והלא שבמים מבזין אותו ראיתם בן פומי זה

בן שפימם אבי אמו עגלים לעבודת כוכבים

יהרוג נשיא מישראל אלא אי אבוה דאימיה

מיוסף אימיה דאימיה מיתרו ואי אימיה

דאימיה מיוסף אבוה דאימיה מיתרו דיקא

נמי דכתיב מבנות פוטיאל תרי משמע שמע

מינה: מתני יודברו השומרים אל העם

לאמר מי האיש אשר בנה בית חדש ולא

חנכו ילך וישוב לביתו וגו' אאחד הבונה בית

התבן בית הבקר בית העצים בית האוצרות

אחד הבונה ואחר הלוקח ואחר היורש ואחר

שנתן לו מתנה זומי האיש אשר נמע כרם

ולא חללו וגו' יאחד הנומע כרם ואחד הנומע

חמשה אילני מאכל ואפילו מחמשת המינין

אחד הנוטע ואחד המבריך ואחד המרכיב

ואחד הלוקח ואחד היורש ואחד שנתן לו

מתנה יומי האיש אשר ארש אשה וגו' יאחר

המארם את הבתולה ואחד המארם את

האלמנה אפי' שומרת יבם ואפי' שמע שמת

אחיו במלחמה חוזר ובא לו כל יאלו (6) ואלו

מסורת הש"ם

הנ״ה סמג עשין ק רב מיי׳ שם הל״ו: הג מיי׳ שם הל״ו: ר [מיי׳ שם הל׳ ט]: ו ה מיי׳ שם הל״ה: מ ח מיי שם הל"י ב ל מיי שם הלי ה ו:

תורה אור השלם 1. וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אַלף למטה לצבא אתם וְאֶת פִּינִחָס בֶּן אֶלְעָזְר הַכַּהֵן לַצְּבָא וּכְלֵי הַקּרֶשׁ ו בון לפרא ובלי וון ש הַדְיצִרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיִדוֹ: במדבר לא ו בַּיִדוֹ: מְבְּרוּ אַתוֹ בַּידוֹ: מְבְרוּ אַתוֹ אָל מִצְרְיִם לְפּוֹטִיפַּר סְרִים פַּרְעֹה שַׁר הַשְּבְּחִים:

בראשית לז לי בו אשיוו לו לו. 3. וְאֶלְעָזֶר בֶּן אַהָרֹן לְקַח לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאֵל לוֹ לאשה ותלד לו את הַלוֹיִם למשפחתם: שמות ו כה

שנוונו כוו 4. וְדִבְּרוּ הַשַּׁטְרִים אֶל הָעָם לֵאמר מִי הָאִישׁ אשר בנה בית חדש ולא ימות במלחמה ואיש אחר יחנכנו: דברים כ ה אַנֵּוּ יַּוְּבְּבָּנוּ. וְבוּים כּ וּוּ 5. וּמִי הָאִישׁ אֲשֶׁר נְּטַע כָּרֶם וְלֹא חִלְלוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁבּ לביתו פו ימות במלחמה לביתו פו ימות

6. ומי האיש אשר ארש אָשֶׁה וְלֹא לְקְּחָה יֵלֵךְ אָשֶׁה וְלֹא לְקְחָה יֵלַךְ וְיָשׁב לְבֵיתוֹ פֶּן יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחַר יַקְּהֶנֶה: דברים כ ז 7. בִּי יִקָּח אִישׁ אִשְׁה הֲדְשָׁה לֹא יֵצֵא בַּצְבָא ְוְנְּשָׁחְ לֹא יֵבָּא בַּבְּבְּא וְלֹא יַעֲבֹר עָלְיו לְכָל דְּבָר נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שְׁנָה אֶשֶׁר לְקָח: דברים כד ה אֲשֶׁר לְקָח: דברים כד ה 8. וְיָסְפוּ הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אל הָעָם וְאָמָרוּ מִיּ הָאִישׁ הַיָּרָא וְרַךְּ הַלְּבָב יַלֵּךְ וְיָשׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמֵּס אֶת לְבַב אֶחִיוּ

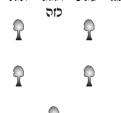
ולא הוי דבר קיימאף שפעמיים לריך לחדשה בשבע שנים: ואלו שאין זין ממקומן. דהנך דלעיל הולכין עד לספר ושם שומעין דברי כהן וחוזרין מן המערכה לארץ ישראל ואינם חוזרין לבתיהם אלא עוסקין

בסיפוק מים ומזון להולכי מלחמה ואלו אין ווין ממקומן אפילו ללכת עד הספר ולשוב ע"פ כהן: הבונה בים וחנכו. ולא דר בו עדיין שנה: וכן הנוטע כרם וחיללו. ועדיין לא עברה שנה רביעית עליו שלימה: נקי יהיה לביחו. בשביל ביתו: יהים. רבויא הוא. הוסיף לך הויה אחרת להיות כזו: גבו' יכול דברים של עלמן. יכול שהדברים הללו שהם אומרים מי האיש אשר בנה וגו׳ של עלמן הן ולא היה כהן אומרן אלא השוטרים: פ"ל ויספו השוטרים. לדבר אל העם ואמרו מי האיש וגו'. ויספו משמע שדבר זה הם מוסיפים משלהם: הרי דברים של עלמו אמור. שהדבר זה לבדו הן מוסיפין על של כהן מדעד השתא גבי נטע וגבי אירס אשה לא כתיב ויספו והכא כתיב ויספו ש"מ עד הנה דברי כהן ואת זו הן מוסיפין: הה מה חני מהיים ודברו השוערים. בבנה ונטע וחירס: בדברי משוח מלחמה הכתוב מדבר. שהכהן אומר והשוטרים משמיעין אומן: מונגש עד ודברו. דהיינו שמע ישראל אתם קרבים וגו' עד להושיע אתכם: מי האיש. ריבויא הוא דמלי למיכתב מי אשר בנה. ומדלא כתיב אשר בית בנה דרוש ביה בנה מ"מ. והאי דכתיב בית למעוטי בית שער אכסדרה ומרפסת שהם עשוים לדריסת רגל ולא ראוים לדור בהם: בית שער. בית כניסת שער החלר להסתופף שם שומר הפתח: ולא חנכו. מדלא כתיב (ג) חנך הוי מיעוטא חנכו לזה ולא לאחר פרט לגוזל בית: כרבי יוסי הגלילי. דמתנייש:

מעבירות

שפיטפט. זילזל וכבש אותו ולא המשבו: והלא שבטים מבוים אותו. לבינים בשרון. מקום הוא ששמו שרון ואין הקרקע יפה ללבינים בא מיי פייז מהלי מלכים כדאמרינן באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף פב:) לפיכך הולרך ליחסו שם פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן: מרי פוטי. מדלא כתיב פוטאל: כים האולרום. לאולר יין שמן ומבואה: ואחד הלוקח.

בית בנוי שהרי אצלו הוא חדש. ובגמרא מרבינן ליה מקרא: חמשה אילני מאכל. דבהכי הוי כרסי) שתים כנגד שתים ואחת יולאה זנב:

ואפינו מה' מינין. מלטרפין: (ב) ולא לקח: על מלונו. סתרו ובנאו

היללו. בשנת הרביעית לנטיעתו שחלל את הפירות במעות כדרך מעשר שני ומעלה את המעות לירושלים ואוכלן כדכתיב (ויקרא יט) קדש הלולים וגמר קדש קדש ממעשר: ה"ג כל אלו שומעין דברי כהן מערכי מלחמה וחוזרין. כמו שומעין דברי מערכי מלחמה של כהן כלומר שהכהן אומר להן: סרק. כגון ארזים ושקמים שאינן עד פרי: והמחזיר גרושתו. ואירסה אינו חוזר שאינה חדשה לו וקרא אאשה חדשה קפיד כדכתיב כי יקח איש אשה חדשה (דברים כד): אלמנה. ואירסה כהן גדול אינו חוזר בשבילה דאימעוט מולא לקחה" מדלא כתיב במדה ראשונה אינו חוזר דלאו חדש הוא הואיל ולא חידש להוסיף עליו ואפילו אללו אינו חדש וגרע מהלוקח והיורש: אף הבונה בים

ל) בייבון בונית הדפום וכן במשנה לימא], ג) [לקמן במשנה לימא], ג) [לקמן מד.], ד) ס"ח חש ה) [במדבר כה], ו) [כלאים פ"ל מ"ון. 1) ולברים כן. ה) [לקמן מד.], ט) [לקמן מל.],

הגהות הב"ח (א) במשנה כל אלו שומעין כל"ל ותיבת ואלו נמחק: (ב) רש"י ד"ה ואפילו וכו׳ מנטרפין הטחה זמנו וכו' מ"ה ולא חיללו וכו' שמחלל את הפירות: (ג) ד"ה ולא וכו' כתיב

:ולא חנך

מוסף רש"י

שפטם אבי אמר. יתרו, דאלעזר אבי פנחס לקח מבנות יתרו. דכתיב ואלעזר נבטת ימוד, לכתיב המפעה בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה, ומפרש באגדה פוטיאל זה יתרו ספיטם עגלים לעבודת לוכנים (סנהדרין פב:). לולניט (פווודין פב.). אחד הבונה ואחד הלוקח ואחד היורש. וכן דרך התנאים בכל מקום דההיא דפשיטא ליה תנא ברישא ואותו השני שבא להשמיענו שהוא שוה לו סום שונה מחריו (סוכה

שומעין דברי כהן מערכי מלחמה וחוזרין ומספקין מים ומזון ומתקנין את הדרכים ואלו שאינן חוזרין ההבונה בית שער אכסדרה ומרפסת יהנומע ארבע אילני מאכל וחמשה אילני סרק יהמחזיר את גרושתו אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיום ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לממזר ולנתין לא היה חוזר רבי יהודה

אומר אף הבונה בית על מכונו לא היה חוזר ר' אליעזר אומר אף הבונה בית לבינים בשרון לא היה חוזר "אלו שאין זוין ממקומן בנה בית וחנכו נמע כרם וחללו הנושא את ארוסתו הכונם את יבמתו שנא' זנקי יהיה לביתו שנה אחת לביתו זה ביתו יהיה זה כרמו ושמח את אשתו זו אשתו אשר לקח להביא את יבמתו "אין מספיקין ס (להם) מים ומזון ואין מתקנין את הדרכים: גמ" תנו רבגן ודברו השוטרים יכול דברים של עצמן כשהוא אומר 3ויספו השומרים הרי דברים של עצמן אמור הא מה אני מקיים ודברו השומרים בדברי משוח מלחמה הכתוב מדבר הא כיצד 'כהן מדבר ושומר משמיע תני חדא כהן מדבר ושומר משמיע ותניא אידך כהן מדבר וכהן משמיע ותניא אידך שומר מדבר ושומר משמיע אמר אביי הא כיצד ימונגש ועד ודברו כהן מדבר וכהן משמיע מודברו עד ויספו כהן מדבר ושומר משמיע מויספו ואילך שומר מדבר ושומר משמיע: מי האיש אשר בנה בית חדש כו': תנו רבנן אשר בנה אין לי אלא אשר בנה לקח וירש וניתן לו במתנה מנין ת"ל מי האיש אשר בנה בית אין לי אלא בית מנין לרבות בית התבן ובית הבקר ובית העצים ובית האוצרות ת"ל אשר בנה מכל מקום יכול שאני מרבה אף הבונה בית שער אכסדרה ומרפסת תלמוד לומר בית מה בית הראוי לדירה אף כל הראוי לדירה ר' אליעזר בן יעקב אומר בית כמשמעו לא חגך ולא חגכו לפרט לגזלן לימא דלא כרבי יוסי הגלילי דאי ⁰רבי יוסי הגלילי הא אמר ורך הלבב זה המתיירא מעבירות